

HØRSELSHEMMEDES LANDSFORBUND(HLF)

SLUTTRAPPORT

PROSJEKT 0204 ELDRE HØRSELSHEMMEDE

Innledning

Prosjektet "Eldre hørselshemmede"(1998/204) ble innvilget som et 2-årig prosjekt med kr 125 000 for 1999 og kr 125 000 for år 2000. Da prosjektet bare fikk innvilget halvparten av søknadsummen, ble det foretatt en revurdering i forhold til den opprinnelige prosjektplanen som er beskrevet i prosjektsøknaden uten at dette har gått utover den opprinnelige målsetting med prosjektet.

Målet med prosjektet var å bedre livskvaliteten for eldre hørselshemmede ved å ta i bruk HLFs hørselshjelpere, i samarbeid med fagmiljøet i hørselsomsorgen og kommunenes helsetjeneste, til å gi et nytt og bedre tilbud til eldre hørselshemmede.

Vi har videre foretatt en revurdering også på bakgrunn av at HLF høsten 1998 startet opp et forholdsvis omfattende Hørselshjelperprosjekt som i korthet går ut på å videreutvikle hørselshjelperordningen til å omfatte alle landets kommuner. I hovedsak går prosjektet ut på å gi opplæring til nye hørselshjelpere slik at det blir hørselshjelpere i alle landets kommuner. Dette prosjektet er støttet med midler fra Sosial- og helsedep. over fire år (1998-2001).

GJENNOMFØRING

Prosjektet startet opp i mars 1999 og ble avsluttet 31.12.2000. For å få en større interesse for prosjektet i våre fylkes- og lokallag har vi hatt en omtale av prosjektet i et internt informasjonsskriv. Vi har videre tatt kontakt med en del fylkeslag i HLF for å få satt i gang et prosjektarbeid i fylket. Dette gjelder Troms, Nordland, Sogn og Fjordane og Rogaland. Det ble også tatt kontakt med andre fylkeslag etter hvert.

I vår kontakt med fylkeslagene har vi lagt vekt på oppgaver som kan støtte opp om hovedmålsettingen i prosjektet (bedre livskvaliteten for eldre hørselshemmede). Samtidig har vi tatt hensyn til at prosjekttiltakene også må sees i sammenheng med Hørselshjelperprosjektets målsetting om hørselshjelperarbeid i alle landets kommuner. I praksis betyr dette at fylkeslagene finner frem til prosjekttiltak som er nye og går inn i kommuner som ikke tidligere har hatt hørselshjelperarbeid og/eller hvor hørselstilgjengeligheten tidligere ikke er kartlagt. Våre hørselshjelpere blir da brukt i dette arbeidet.

Vi har på denne bakgrunn prioritert følgende oppgaver i prosjektet:

Informasjons- og kontaktmøter

I kommuner hvor det ikke er hørselshjelper, eller hvor hørselshjelper ikke er i virksomhet, har det blitt tatt kontakt med kommunen og aktuelle kontaktpersoner for å få diskutert mulighetene for hørselshjelperarbeid og for å kartlegge hørselstilgjengeligheten i kommunen.

Veiledningskontor

I kommuner hvor det ikke er hørselshjelper, eller hvor hørselshjelper ikke er i virksomhet, er det blitt opprettet veiledningskontor som bemannes av hørselshjelpere. Eventuelle

hørselshjelpere i kommunen er blitt trukket med. På veiledningskontoret gis det enklere hørselshjelp, informasjon om hørselshemming, bruk og stell av høreapparater osv.

Kartlegging av hørselstilgjengeligheten i kommunen

Det er blitt foretatt en enkel kartlegging/besøk av hørselshjelpere på ulike institusjoner og steder hvor det er mange eldre hørselshemmede for å sjekke hørselshjelpemidlene som er installert, eventuelt for å kartlegge mangel på hørselshjelpemidler.

Nedenfor følger en kort beskrivelse av hva som er gjennomført i de ulike fylkene til nå:

Troms

Troms Fylkeslag av HLF har kontaktet aktuelle kommuner, avholdt kontakt- og informasjonsmøter med kommunen og med aktuelle personer i kommunen for å bedre hørselshjelperarbeidet og hørselstilgjengeligheten i kommunen. Nesten halvparten av fylkets 25 kommuner ble kontaktet, fortrinnsvis i kommuner hvor det ikke ble drevet hørselshjelperarbeid.

"Teleslyngeinspektører" i Troms

Videre har Midt-Troms Hørselslag med sine hørselshjelpere kartlagt hørselstilgjengeligheten i kirker, kontorer og andre offentlige bygg i 6 kommuner i Midt-Troms. Oppgaven har gått ut på å sjekke/føre tilsyn med funksjonaliteten til de hørselshjelpemidlene som er installert da de har erfaring med at utstyret ikke fungerer eller fungerer mye dårligere enn man skulle forvente. Kartleggingen har omfattet følgende kommuner: Berg, Torsken, Tranøy, Lenvik, Sørreisa, Målselv.

Kartleggingen avdekket stor svikt i funksjonaliteten. Bare det å komme i kontakt med de rette ansvarspersonene i kommunene viste seg å være et stort problem. Under kartleggingen ble mange feil rettet opp der og da. Ved at det ble viet oppmerksomhet rundt anleggene ble de fleste feil rettet opp etter kort tid.

Konklusjonen ble at hørselshjelpere utmerket godt kan brukes til "teleslyngeinspeksjon" forutsatt at de får en viss opplæring i hørselshjelpemidler, gjerne fra lokale leverandører/montører. Det ble dessuten påvist at ansvarspersoner i kommunene også må få kurstilbud.

Nordland

Nordland fylke har en av landets lengste ventetider ved hørselsentralen, 20 måneder pr mai 1999. Et av resultatene av den lange ventetiden, er at det er stor pågang til våre hørselshjelpere som kan avlaste hørselsentralen, til en viss utstrekning. Imidlertid har ikke HLF hørselshjelpere over hele fylket. Bl.a. i Vesterålen mangler det hørselshjelpere.

For å bøte på denne situasjonen, har fylkeslaget satt i gang ulike tiltak. Det er tatt kontakt med aktuelle kommuner og kontaktpersoner i Vesterålen om muligheten for å tilby hørselshjelp og informasjon. I april 1999 ble det gjort et fremstøt i Sortland. Det ble tillyst to åpne møter. Det første møte kunne tilby hørselshjelp fra fire hørselshjelpere som kom fra andre kanter av fylket. Tiltaket ble meget vellykket med 45-50 hørselshemmede som møtte opp, med behov for hjelp og/eller informasjon om bl.a. høreapparatbruk. Dagen etter ble det holdt et åpent informasjonsmøte av mer generell karakter, hvor det også var like stort oppmøte. Dette viser at det er meget stort behov for det tilbudet hørselshjelperne kan tilby.

Møtene har blitt fulgt opp med andre tiltak fra fylkeslaget sin side, bl.a. opplæring av flere hørselshjelpere. I dag er det to hørselshjelpere i kommunen som samarbeider med kommunens hørselskontakter og har faste kontordager på kommunens omsorgsbaser og på frivillighetssentralen.

Det er også opprettet to veiledningskontor andre steder i fylket, Narvik og Alstadhaug.

Sogn og Fjordane

Det ble avholdt et møte med Sogn og Fjordane Fylkeslag 10. april 1999 for å drøfte oppstart av prosjektet. Vi avventet et videre utspill fra fylkeslaget på hvordan de har planlagt å legge opp arbeidet. Det kom ikke noe mer ut av dette initiativet.

Rogaland

Vi inviterte Rogaland fylkeslag til å være med på prosjektet da de var i en oppstartingsfase i forhold til å drive med hørselshjelperarbeid. En prosjektgruppe ble dannet og det er blitt holdt flere møter. 16 hørselshjelpere har fått sin opplæring og er i virksomhet i 17 kommuner. Videre er det innledet samarbeid med kommunale hørselskontakter og opprettet veiledningskontor i samarbeid med frivillighetssentralen i 3 kommuner. 8 hørselshjelperkofferter er innkjøpt og fordelt til hørselshjelperne.

Andre lokale tiltak

Ut over ovennevnte har en rekke andre steder mottatt prosjektmidler til å drive hørselshjelpervirksomhet. Midlene har gått til informasjonsvirksomhet og til å opprette veiledningskontor, enten i samarbeid med kommunens hørselskontakt og/eller i samarbeid med frivillighetssentralen i kommunen; Askim, Bergen, Brønnøy, Drammen, Eiker, Fitjar/Stord, Fredrikstad, Gausdal, Gjøvik, Hamar, Kongsberg, Luster/Sogndal/Leikanger, Malvik, Rana, Ringerike, Røyken, Sande, Selbu/Tydal, Sotra/Øygarden, Sør-Varanger, Trysil/Engerdal, Ålesund, Åmot.

AVSLUTNING

Midlene har gjort det mulig å tilby hørselshjelp til et stort antall nye steder i landet. Takket være midler fra Sosial- og helsedepartementet har det vært mulig å skolere et stort antall nye hørselshjelpere. Fra å ha ca. 200 hørselshjelpere i 1998 har vi i dag over 350 hørselshjelpere som dekker over 225 kommuner. Takket være midler fra prosjektet Eldre hørselshemmede har det vært mulig å etablere veiledningskontorer på over 50 forskjellige steder i landet og bidra lokalt til å gjøre hørselshjelpertjenesten kjent i kommunen, slik at tilbudet kommer flest mulig eldre hørselshemmede til gode.

Oslo, 8.2.01

Steinart Antonsen
prosjektleder